

Evaluering av nasjonale kompetansetjenester 2013

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1. januar 2013.

Navn på tjenesten:	Nasjonal kompetansetjeneste for barn og unge med funksjonsnedsettelse		
Lokalisering:	Valnesfjord Helseportssenter		
<p>Tjenestens innhold: <i>Det skal utarbeides en beskrivelse av innhold, formål og avgrensning for alle godkjente nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten.</i></p>			
Ja Nei Ikke oppgitt			
Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?		X	
<p>Kommentar: Tjenestens innhold, formål og avgrensning er ikke beskrevet i årsrapport. Denne tjenestens primære formål som kompetanseoverfører må tydeliggjøres. Ikke minst er det viktig at beskrivelsen av tjenesten gir tilfredsstillende informasjon til brukere og publikum. Hva er det som er kompetansesvakt i helsetjenesten på dette området og som denne tjenesten skal styrke? Hvorfor er denne tjenesten etablert og hva skal den oppnå?</p> <p><i>Av hensyn til helsetjenesten, helsepersonell og brukere av tjenesten, skal det utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) beregnet for publisering på nett. Denne skal beskrive tjenestens innhold og avgrensning, og hvorfor tjenesten er opprettet. Beskrivelsen skal være forståelig for brukergrupper og publikum generelt.</i></p>			
<p>Kvalitetssystem: <i>Nasjonale kompetansetjenester skal etablere system for å kunne overvåke og følge opp behandlingsresultater innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde. Dette kan gjøres for eksempel ved bruk av medisinske kvalitetsregistre og biobanker mv.</i></p>			
Ja Nei Ikke oppgitt			
Er det etablert et system for å overvåke behandlingsresultater?		X	
Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?		X	
<p>Kommentar: Viser til årsrapport.</p>			

For å få godkjenning som nasjonal kompetansetjeneste må sentralisering av oppbygging av kompetanse innenfor et fagområde vurderes å gi:

- Økt kvalitet i en helhetlig behandlingsforløp innenfor rimelig tid.
- Økt nasjonal kompetanse.
- Bedre nasjonal kostnadseffektivitet.

Det er viktig at denne tjenesten etablerer systemer for å finne ut hvilke tiltak som virker for å oppnå formålet med tjeneste - bidra til at barn og unge med nedsatt funksjonsevne kan få økt samfunnsdeltagelse.

Forskning:

Nasjonale kompetansetjenester skal delta i forskning og etablering/oppbygging og deltagelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Drives det forskning ved tjenesten?	X		
Er det etablert forskningsnettverk hvor andre regioner inngår?	X		

Kommentar: Det rapporteres om forskningsproduksjon. Syv forskningsprosjekt er iverksatt, fire av disse involverer annen helseregion.

Det forutsettes at forskningsprosjekt ved nasjonale tjenester i størst mulig grad involverer andre helseregioner. Dette bidrar til å skape faglige nettverk som er viktig for utvikling av tjenesten og kompetansenivå nasjonalt.

Den fremste oppgaven til en kompetansetjeneste er å bygge opp og spre kompetanse. Denne kompetansen må bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert. Slik kunnskap fremskaffes gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer og medisinsk metodevurdering m.m. I og med at det primære mål er å bygge opp kompetanse i andre regioner, er det viktig at disse trekkes med i forskningssamarbeid og faglige nettverk.

Kompetansespredning:

Alle nasjonale kompetansetjenester skal utarbeide en plan for kompetansespredning. En slik plan skal bygge på en analyse/karlegging av behovet for kompetansespredning.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Har tjenesten utarbeidet en plan for kompetansespredning?		X	

Kommentar: Deltar i grunn-, etter og videreutdanning av helsepersonell. Har egen nettside med informasjon om tjenesten.

Det fremgår at tjenesten har iverksatt arbeidet med å utarbeide en plan for kompetansespredning. Det minnes i den sammenheng på at en slik plan utarbeides på bakgrunn av en analyse av kunnskapsbehov og virkemiddel. Det fremgår bl.a. i kommentarer fra den faglige referansegruppen at to regioner har lite kjennskap til denne tjenesten.

Formålet med å etablere en nasjonal kompetansetjeneste er i første rekke å spre kompetanse. Nasjonale kompetansetjenester skal sikre nasjonal kompetanseoppbygging og kompetansespredning innenfor sitt spesialiserte fagområde og bidra aktivt til kompetanse oppbygging og veiledning innenfor dette fagområdet i hele helsetjenesten og til brukere og befolkningen for øvrig. En nasjonal kompetansetjeneste skal i første rekke bygge opp kompetanse i andre deler av helsetjenesten enn der kompetansetjenesten selv er lokalisert og det er en generell målsetting at Nasjonale kompetansetjenester skal bygge opp og spre kompetanse slik at kompetansen på sikt kan ivaretas av alle regionale helseforetak som en del av sitt ordinære tjenestetilbud. Dette er et systematisk arbeid som krever at det utarbeides en plan for kompetansespredning.

Resultatmål:

Nasjonale tjenester skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten og et system for å dokumentere oppnådd resultat. Resultatmål skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten?	X		

Kommentar: Det er utarbeidet resultatmål for tjenesten.

Opplistede resultatmål synes veldig detaljerte. Det kan være hensiktsmessig å utarbeide mer overordnede mål og at mange av de målene som fremgår kan være mål i en virksomhetsplan.

Resultatmål for en nasjonal kompetansetjeneste utarbeides på bakgrunn av beskrivelsen av tjenestens innhold. Dette kan eksempelvis være mål i forhold til kompetanseoppbygging, formidling av kunnskap, merverdi i forhold til pasientbehandling, bedre kostnadseffektivitet og/eller likeverdig tilgjengelighet til kompetanse.

Enkelte nasjonale kompetansetjenester omfatter kompetanseoppbygging på fagfelt som er like relevante for både den kommunale helse- og omsorgstjenesten, spesialisthelsetjenesten og andre tjenesteytere. Det skal her stilles særskilte resultatmål til kompetanseoppbygging.

Det er et mål at nasjonale kompetansetjenester innen en rimelig tidshorisont bidrar til at en tjeneste kan ivaretas av alle regionale helseforetak som en del av sitt ordinære tjenestetilbud.

Referansegruppe:

Det skal oppnevnes faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Oppgaver, sammensetning og funksjon er fastsatt i regelverk for ordningen.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?	X		
Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport?	X		
Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert?	X		
Er alle helseregioner representert i referansegruppen?	X		
Har referansegruppen brukerrepresentasjon?	X		
Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?	X		

Kommentar: Det er oppnevnt en bredt sammensatt faglig referansegruppe for tjenesten. Referansegruppen har godkjent årsrapport. Gir konstruktiv tilbakemelding iht mandat. Gruppen synes å fungere etter intensjonen.

I henhold til regelverk skal årlig elektronisk rapportering fra nasjonale tjenester være forankret i de faglige referansegruppene før disse legges ut elektronisk. Referansegruppene er gitt eget mandat og skal sikre at de nasjonale tjenestene blir organisert og drevet i tråd med kriterier fastsatt i forskrift.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling:

Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.

Det vises til kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen. Direktoratet har følgende oppsummering til tjenesten:

Det vises til tilbakemelding for driftsåret 2012. Tjenesten er godt i gang med å bygge opp virksomheten.

Tjenesten må utarbeide en god beskrivelse av tjenestens innhold og avgrensning slik at helsetjenesten og brukere er kjent med denne tjenestens kompetanseområde og formål. Det kan være vanskelig for utenforstående å se hvorfor denne tjenesten er etablert.

Nasjonale kompetansetjenester må etablere system for å kunne overvåke og dokumentere resultater innenfor tjenestens fagområde.

Nasjonale kompetansetjenester primære oppgave er å bygge opp kompetanse på et kompetansesvakt område. Det registreres at arbeidet med å utarbeide en plan for kompetansespredning er i gang. Dette arbeidet må ferdigstilles.

Det forutsettes at ovenstående anmerkninger blir fulgt opp.

Konklusjon: Anbefales videreført med disse kommentarer.

280514 arl